

EELHINNANG

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang on antud lähtudes keskkonnaministri 16.08.2017 määrusest nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“:

1. Kavandatav tegevus

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on olemasoleva lautri süvendamine mahus kuni 90 m³, et tagada pääs merele aastakümnete jooksul väljakujunenud asukohas. Lautri süvendamine toimub lautriga piirneva kinnistu maismaaosalt ühekopalise ekskavaatoriga Süvendamisel saadud pinnas ja muda tõstetakse ekskavaatori abil veekogust välja ning ladustatakse lautriga piirnevale maismaale (Saadu kinnistul). Vastavalt veeseaduse § 8 lg 2 p-le 6 on nimetatud tegevuste puhul tegemist vee erikasutusega.

Lautri süvendamise käigus jäätmeid ei teki. Süvendatud pinnas on kavas kasutusele võtta maismaal. Kavandatav tegevus ei oma jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale, kui järgitakse jäätmeseaduses kehtestatud nõudeid.

Vee erikasutuse käigus toimuvad tööd ei põhjusta olulisi muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Vähene mõju ümbritsevale keskkonnale võib avalduda eelkõige seoses sadama ehitamisel kasutatava tehnikaga, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks.

Vee erikasutuse käigus tekib müra ekskavaatoriga töötamise käigus, kuid mitte norme ületaval tasemel. Müra mõju on tulenevalt tööde väikesest mahust lühiajaline ning lokaalne.

Vee erikasutuse käigus ei teki vibratsiooni, mis põhjustaks olulisi muutusi antud piirkonnas. Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning ehitustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole olemasoleva lautri süvendamine vastuolus teiste asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega.

Lautri süvendamise käigus toimuv tegevus võib tekitada avariisid ja tööõnnetusi. Avariid võib esineda töötamisel ekskavaatoriga, kuid pole välistatud õnnetusohu liikluses. Samas ei tohiks kõigi nõuete täitmisel tavapärastel eelpool kirjeldatud tegevusi juhtuda ning tegemist on vaid hädaolukordadega. Üldine liiklus piirkonnas on minimaalne mistõttu on avariioht liikluses ebatõenäoline.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

Lautrikoht asub Saaremaa vallas Tirbi külas Saadu kinnistul (kinnistu registriosa nr 989034 katastritunnus 59201:005:0704) ja kinnistuga piirneval merealal. Lautrikoht on rajataud taotluse esitajale teadaolevalt 1970-datel ja on olnud kohalike elanike ning kalurite poolt kasutusel aastakümneid. Lautrikohal puuduvad sadamale omased tunnused – sadamaehitised.

Lauter asub hajaasustusalal ning selle võimalikus mõjupiirkonnas vähemalt 1000 m raadiuses ei asu ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega objekte. Ümbruskonnas asuvad vaid mõned üksikud eramud, 1000 m raadiuses ei toimu muud olulist majandustegevust.

Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on järgmised:

58°13'46.85", 22°38'23.33"

58°13'46.88", 22°38'23.35"

58°13'46.62", 22°38'23.06"

58°13'46.75", 22°38'23.61"

Lauter piirnevad vahetult Kasti lahe hoiualaga, mis on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 määrusega nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas“. Kasti lahe hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide ja nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud linnuliikide ning I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Lautri piirkonnas ei ole inventeeritud kaitstavaid elupaigatüüpe, kuid lautrist 200-300 m eemal on registreeritud III kategooria kaitsealuse võöt-põsalinnu ja ca 500 m eemal punajalg-tildri pesitsuala.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Taotlusest nähtub, et süvendustööd toimuvad vahetult lautris mahus kuni 90 m³. Eemaldatava pinnase näol on tegemist muda ja liivaga ning seega on süvendamisele kuuluv pinnas suhteliselt kergesti eemaldatav. Lautrit on kasutanud valdavalt Kasse tüüpi paadid jt väikealused püramootoritega. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole nimetatud piirkonnas ja selle läheduses toimunud olulisi reostusi, mistõttu võib järeldada, et süvendatava pinnase saastetunnused pole olulised või puuduvad. See omakorda ei sea erinõudeid süvendatud pinnase käitlemiseks. Planeeritavate tööde läheduses puudub ka avalik supelrand, mille puhul vee kvaliteedi mõjutamine võiks olla oluline selle kasutajatele.

Tulenevalt pinnase omadustest (muda ja liiv) tekib piirkonnas süvendamise käigus paratamatult heljumit. Kuigi olulisi kalade koelmualasid piirkonnas kaardistatud ei ole tuleks siiski hoiduda veesiseste tööde tegemisest kalade massilisel kudeajal 15 aprillist kuni 30. juunini. Lautrist 200-300 m eemal on registreeritud III kategooria kaitsealuse võöt-põsalinnu ja ca 500 m eemal punajalg-tildri pesitsuala, mistõttu tuleb vältida mürarikaste tööde tegemist lindude pesitsusajal mis kattub kalade kudeajaga ning jääb vahemikku 15 aprillist kuni 30. juunini.

Lautri süvendamise ja pinnase teisaldamisega seoses on ette näha põhjaloomastiku lokaalne häirimine, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks. Heljumi mõju avaldub eeskätt valguskliima halvenemises ja troofsustaseme tõusus. Ülespaisatav põhjasete püsib mõnda aega veesambas ning võib hoovustega kanduda lautrist pisut kaugemale, mistõttu võib mõju põhjaloomastikule esineda ka veidi kaugemal. Kuna süvendatava pinnase osakaal on lahe mastaape arvestades pigem tühine, siis on muutused ajutised. Kumulatiivseid mõjusid ei esine.

Arvestades vee erikasutusega seotud tööde mahte võib väita, et veesisesed tööd lautris ei avalda olulist mõju rannalähedasel alal hüdrodünaamilisele režiimile, mis omakorda võiks põhjustada ümberkaudsete randade olulisi muutusi. Vee erikasutusega seotud tööd on kokkuvõttes lokaalsed, mistõttu puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

Lähiümbruskonnas võimalikku koosmõju avaldavaid planeeringuid teadaolevalt ei ole. Seega ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist, mis tooks kaasa negatiivse keskkonnamõju piirkonna keskkonnataluvust ületaval määral.

4. Eelhindangu järelendus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku ala;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule, linnustikule ja kalastikule, kui vee erikasutusega seotud töid ei tehta kalade kudeajal ja lindude pesitsusajal 15. aprillist – 30. juunini;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.